

NOV

Training VCP VertrouwensContactPersoon

Docent: Petra Hoekstra
2023

NOV

Is het hebben van een VCP verplicht?

Momenteel (september 2023) ligt onderstaand idee/ wens als wetsvoorstel in de 1^e kamer:

*“Zijn er minimaal 25 personen binnen een organisatie actief?
Dan is een VCP verplicht!”*

Wat is grensoverschrijdend gedrag?

(non-)verbaal,
fysiek of digitaal

Elke vorm van gedrag dat door de persoon die het ondergaat als ongewenst wordt ervaren en/of door de omgeving als onacceptabel wordt beschouwd.

Slachtoffer

Letsel en/of psychische
schade

Actieve handeling
van de dader

Wat is grensoverschrijdend gedrag?

Seksuele intimidatie- of misbruik

Discriminatie

Agressie en geweld

Intimidatie en stalking

Pesten en uitsluiting

Overig norm
overschrijdend gedrag
o.a. diefstal, drugs,
alcoholmisbruik,
vandalisme, fraude e.d.
Dit zijn strafbare feiten.

Functieprofiel

De VCP...

- Is geen bestuurslid
- Heeft levenservaring (min. 25 jaar)
- Is sociaal, toegankelijk, oprecht en gezaghebbend
- Geniet het vertrouwen binnen de organisatie
- Bij voorkeur 2 VCP-ers binnen de organisatie

Wat doet een vertrouwenscontactpersoon?

1. Meldingen

- Eerste opvang
- Vervolgstappen bespreken
- Rapporteren aan bestuur

2. Preventie

- Vanaf dia 17 is informatie mbt preventie te lezen

Wat doet een vertrouwenscontactpersoon?

Meldingen; eerste opvang

- Maak een afspraak voor het gesprek.
- Liefst fysiek, anders telefonisch.
- Spreek op een geschikte locatie af.

Wat doet een vertrouwenscontactpersoon?

Meldingen; eerste opvang

1. Melder op gemak stellen
2. Introductietekst →
3. Melder verhaal laten doen
4. Melding samenvatten
5. Wat wil een melder?

Introductietekst – kaders helder:

- Gesprek is vertrouwelijk
- Echter bij misdrijf geen geheimhouding garanderen. Heb als burger meldplicht.
- Korte rapportage aan bestuur. Melder van te voren laten lezen of samen opstellen. Rapportage kan anoniem.
- Taak VCP klaar. bestuur onderzoekt.

Wat doet een vertrouwenscontactpersoon?

Meldingen; vervolgstappen bespreken

1. Binnen vereniging op te lossen?
2. Doorverwijzing?
3. Vertrouwenspersoon?
4. Ondersteunen
5. Afspreken hoe je elkaar op de hoogte houdt
6. VCP maakt verslag voor bestuur

Let op! De melder bepaalt wat er gebeurt.

Wat doet een vertrouwenscontactpersoon?

Meldingen; vervolgstappen bespreken
Geen aangifte?

- Intern oplossen: gesprek, mediator, etc.
- Melder niet tevreden? Klacht indienen bij bestuur

Daarnaast:

- Vertrouwenspersoon (VP)
- Externe hulp, zie lijst organisaties

Let op! De VCP lost het probleem niet op maar *begeleidt* de melder in het vinden van een oplossing.

Wat doet een VCP (= vertrouwenscontactpersoon)?
En wat doet een VP (= vertrouwenspersoon)?

Meldingen

VCP	VP
Training via NOV of NOC*NSF	Officiële opleiding beroep en branchevereniging beroepscode
Voor alle partijen	Voor één partij
Eenmalig gesprek, tenzij..., eerste opvang	Meerdere gesprekken
Bespreekt opties van partij en verwijst door	Bespreekt opties van partij en blijft erbij
Rapporteert aan bestuur (niets bewaren!)	<ul style="list-style-type: none">• 90 – 95 % VCP
Wel type meldingen bijhouden bv in excell	<ul style="list-style-type: none">• 5 a 10 % doorverwezen naar VP

NOV

Voorbeeld registeren type meldingen

Type melding	jan	feb	mrt	april	mei	juni	juli	aug
Mondelinge agressie	5	3	4	2	1	1		
Fysieke agressie	3	2	2	1	0	0		
Pesten/ uitsluiten	2	1	0	1	0	1		
Discriminatie	1	1	2	1	1	1		
Intimidatie/ stalking	0	0	1	0	1	0		
Afpersing/ fraude	0	0	0	0	1	0		
Seksuele intimidatie	1	0	1	0	0	1		
Seksueel misbruik	0	0	0	0	1	0		

Waarom registreren?

- Inzichtelijk type en knelpunten grensoverschrijdends gedrag
- Signaal dat je melder(s) serieus neemt
- Bespreekbaar maken binnen organisatie
- Beleid en/of gedragsregels op maken
- Toetsen of beleid en acties gewenste effecten hebben

Wat doet een vertrouwenscontactpersoon?

Meldingen; rapporteren aan bestuur

- VCP stemt rapportage af met melder
- VCP rapporteert schriftelijk aan bestuur
- 1 aanspreekpunt binnen bestuur voor GOG (= Grens Overschrijdend gedrag - meldingen en preventie)
- Bestuur slaat rapportage op (AVG proof), VCP bewaart niks
- Bestuur beslist of ze wat met melding doen
- Bestuur kan beslissen anonimiteit op te heffen (vanwege veiligheid andere leden of een ernstig strafbaar feit)
- Melder kan klacht indienen, bestuur is verplicht te reageren.

Wat doet een vertrouwenscontactpersoon?

Meldingen; rapporteren aan bestuur

Wat doet het bestuur?

Geen aangifte:

- Bestuur onderzoekt de zaak
- Hoor en wederhoor
- Oordeelt pas na beide partijen te hebben gesproken
- Gesprek met zowel slachtoffer als beschuldigde
- 2 mensen voeren het gesprek, minimaal 1 bestuurslid

Evt. onderzoekt een aparte commissie de zaak. Zij adviseert het bestuur. Het bestuur blijft verantwoordelijk voor het besluit.

Wel aangifte:

- Bestuur overlegt met politie over (tijdelijke) maatregelen en communicatie.

NOV

Wat doet een vertrouwenscontactpersoon?

Meldingen

Dia's 8 t/ 16 gaan over meldingen

2. Preventie

- Aanspreekpunt GOG
(samen met bestuurslid)
- In Veilige Handen
- Experts sociale veiligheid

Wat doet een vertrouwenscontactpersoon?

Preventie

Aanspreekpunt GOG (met bestuurslid)

- Zorg voor een aanspreekpunt binnen bestuur (ook voor meldingen)
- Zorg ervoor dat je bekend bent binnen de organisatie

Wat doet een vertrouwenscontactpersoon?

Preventie

In Veilige Handen

- Kijk bij 'voorkomen' voor tips

Experts sociale veiligheid via NOV

- 15 uur gratis beschikbaar

Oefenen

Actief luisteren

Laten merken door:

- non-verbaal gedrag
- (open) vragen stellen
- korte samenvatting van het gevoel geven (gevoelsreflectie)
- korte samenvatting van de inhoud geven (parafraseren)
- samenvatting geven over een groter gedeelte van het gesprek

TIP: Stiltes!

Oefenen

Feedback geven

1. Wat neem je waar?

- Houd het bij feiten
- Benoem wat je ziet of hoort
- Laat interpretaties weg

3. Vertel welk effect dit op jou heeft.

2. Vertel het gevoel dat dit bij je oproept.

4. Geef de ander gelegenheid om te reageren.

- “Herken je dat?” “Klopt dit volgens jou?”
- Bespreek, indien mogelijk, samen alternatief gedrag

Verslag VCP-Bestuur

Verslag VCP naar bestuur: 'verslag' is een paar regels... mag niet herleidbaar zijn:

- Melding(en) gehad over (categorie grensoverschrijdend gedrag)
- melder (tevreden met uitkomst/beraad zich nog/gaat wellicht klacht indienen) etc. (=bescherming klager).
- Behalve als melder graag wil dat het bestuur van de hoed en rand weet en dus niet anoniem wenst/hoeft te blijven, dan naam vermelden etc.

Alternatieve ideeën en mogelijkheden mbt VP

In 5 a 10% van de situaties verwijst de VCP door naar VP. Bijna niet haalbaar dat organisaties eigen VP heeft (ivm opleiding en aantal 'vliegreuen' die VP-er moet maken). Hieronder aantal alternatieve ideeën en mogelijkheden:

- VP via de gemeente
- VP via welzijnsorganisatie
- Iemand inhuren als 'VP' vanuit maatschappelijk betrokken ondernemen
- Zoeken via register vertrouwenspersonen
- Mbt fonds iemand als VP aanstellen/ gezamenlijk aanstellen?

Voorbeelden gedragsregels

Wij zeggen nee tegen

JONGEREN

SPORTIEF MET SOCIALE MEDIA

SOCIALE MEDIA? HOU HET SPORTIEF!

Op sociale media is het een stuk makkelijker praten dan tijdens een training of wedstrijd. Niemand scheldt terug als jij tekort gaat. Duidelijke afspraken voorkomen dat zulk gedrag over de grens gaat.

NIET SPORTIEF OP SOCIALE MEDIA

- 1 Als je iets niet zou doen in real life, doe het dan ook niet online. Tot zover heb je voordat je iets post, de foto waarschijnlijk gezien.
- 2 Behandel anderen online, zoals je zelf ook behandeld wilt worden: sportief en met respect.
- 3 Schrijf geen kwetsende of belijdende dingen, ook niet als grapje. Online kun je niet zien hoe iets precies is bedoeld.
- 4 Nip geen prijzen of verwelkende opmerkingen. Ga niet roegschelden. Als je wordt teleggeren, maak dan een screenshot als bewijs en ga naar de trainer/coach/manager, of naar de vertrouwenspersoon.
- 5 Zet niet zomaar alles online. Alles wat je op internet publiceert, zoals foto's, filmpjes of chats, blijft voor eeuwig terug te vinden. Ook als je denkt dat het weg is.
- 6 Blijf jezelf of je sportvereniging niet in verlegenheid met foto's, filmpjes of foto's waarmee je niet gezien wilt worden.
- 7 Respecteer de privacy van jezelf en van anderen. Zet niet zomaar foto's of persoonlijke informatie online, maar vraag eerst toestemming.
- 8 Laat zien dat je een goede verliezer bent, ook online.

WEL SPORTIEF OP SOCIALE MEDIA

- 1 Vergelijk online zijn met een bevolde stadion: dus onder mensen kunnen moeilijk met wat je doet. Werk dus aan je persoonlijkheid en laat zien hoe sportief je bent.
- 2 Niet als jij vinden anderen een aardig bericht of een compliment ook leuk. Aardig en respectvol zijn heert, ook online.
- 3 Een grapje is leuk, maar wees wel duidelijk over je bedoelingen. Dat voorkomt misverstanden. Grip in als je merkt dat een ander te ver gaat, bijvoorbeeld door te zeggen dat iets niet aardig overkomt. Blijft iemand anders schelden, zeg dat dan.
- 4 Wat mee van een smartphone of ander apparaat in dat je in kunt uitzetten of wegsleppen. Is het even niet zo geweldig online? Dan ga je toch wat anders doen?
- 5 Internet is een onbetreft handig uithangbord om je sportieve prestaties met de rest van de wereld te delen. Wat wordt gewonnen? Waar trouwe geestes? Beoordel verterend? Deel het!
- 6 Neem jezelf niet te verliezen. Humor is op sociale media een handig hulpmiddel. Ook verhalen op wat er in de rest van de wereld gebeurt, kan best met een grinnend grapje.
- 7 Wees online ook sportief naar anderen: feliciteer je succes met de winst, complimenteer een ander team en bedank de schiedt via Twitter. Succes verzekerd.
- 8 Blijf altijd respectvol en sportief op sociale media.